

Spis treści

1. Socjologia i społeczeństwo

Wiedza społeczna a socjologia
Wizje „naukowości” socjologii
Społeczeństwo – przedmiot socjologii
Wielowymiarowość sytuacji społecznych
Jednostka w społeczeństwie – konteksty społeczne
Socjologiczna wyobraźnia i język socjologii

Część I

AKTYWNOŚĆ CZŁOWIEKA

2. Od zachowań do działań społecznych

Zachowanie
Działanie
Czynności społeczne
Działania społeczne

3. Od działań społecznych do interakcji

Działanie wspólne, czyli kontakt społeczny
Anatomia interakcji społecznej
Cztery teorie interakcji
Od interakcji prostych do sieci interakcji

4. Od interakcji do stosunków społecznych

Interakcje powtarzalne i regularne
Od interakcji regularnej do regulowanej
Stosunek społeczny
Typy stosunków społecznych
Kontinuum przejawów aktywności ludzkiej

5. Od stosunków społecznych do organizacji

Środowisko społeczne
Krag społeczny
Konglomerat pozycji
Sekuencja pozycji
Organizacja społeczna

6. Od organizacji do struktury społecznej

Struktura jako forma społeczna
Determinacja strukturalna
Cztery aspekty struktury
Dynamika struktur

7. Od działań masowych do ruchów społecznych

Społeczeństwo masowe
Działania masowe
Zachowania zbiorowe

Działania zbiorowe
Ruchy społeczne
Dynamika ruchów społecznych

Część II

CAŁOŚĆ I SPOŁECZNE

8. Od wielości jednostek do grupy społecznej

Cechy grupotwórcze
Odmiany zbiorowości ludzkich
Więź moralna – treść i zasięg
Patologia więzi moralnej
Zjawisko równoczesnej partycypacji
Grupy zorganizowane
Sekuencja typów zbiorowości i dynamika ich kryształizacji

9. Odmiany grup społecznych

Obiektywne kryteria klasyfikacji
Subiektywne kryteria klasyfikacji
Syntetyczne typologie grup

Część III

KULTURA

10. Socjologiczne pojęcie kultury

Różnorodność sposobów życia i „fakty społeczne”
Pojęcie kultury
Obszary regulacji kulturowej
„Anatomia” kultury
Uniwersalia kulturowe
Od etnocentryzmu do „politycznej poprawności”
Tradycja kulturowa
Tworzenie kultury

11. System aksjo-normatywny

Normy i wartości
Siła regulacji
Podwójna relatywizacja
Kompleksy reguł: procedury, instytucje, role
Podsystemy aksjo-normatywne: zwyczaj, moralność i prawo
Spoistość i konfliktowość systemu aksjo-normatywnego
Stosowanie się do reguł: konformizm i dewiacja

12. Świadomość społeczna

Język – instrument idei
Od świadomości indywidualnej do społecznej
Odmiany świadomości społecznej
Patologia świadomości społecznej

13. Kultura zaufania

Teoria i teoretycy zaufania
Zaufanie i nieufność: „zakłady” na temat przyszłości
Zasadność zaufania lub nieufności
Strukturalne źródła kultury zaufania
Podmiotowe czynniki kultury zaufania
Funkcje i dysfunkcje zaufania i nieufności
Przesłanie dla praktyki

Część IV

PODZIAŁY SPOŁECZNE

14. Nierówności społeczne

Nierówność a nierówność społeczna
Dobra generujące nierówności społeczne
Idea stratyfikacji społecznej
Warstwy społeczne
Ruchliwość społeczna
Klasy społeczne
Inne nierówności dychotomiczne

15. Funkcje i geneza nierówności

Ideologie nierówności
Teorie nierówności

16. Władza i autorytet

Władza jako odmiana nierówności
Odmiany władzy
Formy legitymizacji władzy
Przywództwo

Część V

FUNKCJONOWANIE SPOŁECZEŃSTWA

17. Socjalizacja i kontrola społeczna

Zmienność społeczeństwa
Geneza ludzkiego sposobu życia
Socjalizacja: wchodzenie do społeczeństwa
Trzy wizje internalizacji kultury
Odmiany socjalizacji
Słabe ogniwa socjalizacji
Granice kontroli społecznej
Przesłanie praktyczne

18. Proces instytucjonalizacji

Determinacja strukturalna a morfogeneza
Instytucjonalizacja jako odmiana morfogenezy
Innowacje i innowatorzy
Kariera innowacji
Omijanie i erozja reguł

Część VI

ZMIENNOŚĆ SPOŁECZNA

19. Zmiana społeczna, rozwój i postęp

- Zmiana społeczna
- Proces społeczny
- Rozwój społeczny
- Postęp społeczny
- Losy idei postępu
- Od przedmiotowego do podmiotowego ujęcia postępu

20. Trauma zmian społecznych

- Od dyskursu postępu do dyskursu traumy
- Traumatogenne zmiany społeczne
- Trzy poziomy traumy kulturowej
- Genealogia traumy kulturowej
- Czynniki pośredniczące
- Symptomy traumy
- Radzenie sobie z traumą
- Przezwyciężenie traumy

21. Czas w społeczeństwie

- Czas jako wymiar życia społecznego
- Czas jako aspekt zmiany społecznej
- Czas ilościowy i jakościowy
- Czas w świadomości społecznej i kulturze
- Kulturowa regulacja czasu
- Społeczne funkcje czasu

22. Klasyczne wizje dziejów

- Klasyczny ewolucjonizm w socjologii
- Różne wizje ewolucji
- Neoewolucjonizm w etnologii i socjologii
- Neodarwinizm i socjobiologia
- Teoria modernizacji
- Teoria społeczeństwa postindustrialnego
- Teoria cykli dziejowych w historiozofii
- Socjologiczne teorie cykli
- Wizja trzecia – marksizm
- Marksizm po Marksie

23. Stawanie się społeczeństwa

- Socjologia historyczna
- Teoria podmiotowości
- Trzeci poziom rzeczywistości społecznej
- Idea podmiotowości w historii myśli
- Historia jako realizacja i wytwarzanie podmiotowości

24. Rewolucja społeczna

- Rewolucje jako znamię epoki nowoczesnej

Pojęcie rewolucji
Przebieg rewolucji
Modele rewolucji
Teorie ewolucji
Zdefiniowana ignorancja w teorii ewolucji

Część VII

SPOŁECZEŃSTWO WSPÓŁCZESNE

25. Nowoczesność i późna nowoczesność

Pojęcie nowoczesności: historyczne i analityczne
Modele biegunowe
Osobowość nowoczesna
Krytyka nowoczesności
Co po nowoczesności?
Późna nowoczesność

26. Globalizacja

Od izolacji do globalizacji
Prekursorzy teorii globalizacji
Globalizacja kultury
Teorie globalizacji kulturowej
Cztery wizje globalizacji

Test sprawdzający rozumienie pojęć socjologicznych

Sto książek z mojej półki

Indeks rzeczowy

Indeks osób